

*important for women and men to see and appreciate the beauty in their natural bodies. That's why I stripped away the wigs and hair extensions and used little makeup for this shoot». У даному фрагменті вербалізуються когнітивні ознаки концепту BODY POSITIVE за допомогою наступних лексичних одиниць: *natural bodies, I stripped away the wigs and hair extensions, used little*.*

Як було встановлено, концепти BODY POSITIVE-BODY NEGATIVE є складовою частиною сучасного американського світобачення і виражають два протилежні погляди на сприйняття жінкою себе і оточуючих – прийняття себе особливостей власної зовнішності (BODY POSITIVE) та піддавання критиці себе та оточуючих через певну невідповідність загальноприйнятим еталонам краси (BODY NEGATIVE).

Список використаних джерел:

1. Альперина С.И. Американское и российское издание журнала «Космополитен»: сравнительный анализ. *Вестник Московского университета. Серия 10: Журналистика*. 2000. № 2. С. 72–93.
2. Маркова К.Г. Гендерні стереотипи та їх відображення в жіночих та чоловічих журналах. *Соціальні комунікації*. 2014. URL: http://www.drsk_2014_4_20.pdf
3. The New Republic. URL: <https://newrepublic.com/article/119008/james-wolcott-reviews-kiss>
4. Vogue. URL: www.vogue.com/voguedaily

Скидан Н.О.

студентка,

*Науковий керівник: Титаренко О.Ю.
кандидат філологічних наук, професор,
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова*

СЛОВОТВОРЧІ ЕЛЕМЕНТИ В АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ. УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ

Для постійного оновлення, збагачення і розвитку мови необхідним є безперервне поповнення її словникового запасу мовними новоутвореннями. Основними джерелами поповнення словникового складу сучасної англійської мови є різноманітні види морфологічного,

синтаксичного та синтактико-морфологічного способів словотвору. Зокрема, сучасні можливості у фіксуванні нових лексем зумовили розвиток комп'ютерних технологій та функціонування міжнародної інформаційної мережі – Інтернету. З кінця 80-х років ХХ ст. в Інтернеті функціонує електронний варіант найбільш повного тлумачного словника англійської мови Merriam-Webster's collegiatedictionary, який оновлюють щодня. Цей словник подає найповнішу інформацію про нові (і не тільки) слова англійської мови. Практика регулярного фіксування нових слів і нових значень, що з'являються в мовленні, дозволяє лінгвістам об'єктивно оцінювати стан функціонування англійської мови в конкретний часовий проміжок [5, с. 78-118]. В свою чергу, інноваційні процеси охоплюють не лише лексичну, а й словотвірну систему сучасної англійської мови, оскільки кількісні зміни у словниковому складі супроводжуються якісними змінами у шляхах, способах та засобах утворення нових лексем. Так, особливості вживання неологізмів визначаються не лише семантичною компетенцією мовця, яка відповідає за співвіднесеність знака й світу, а й прагматичною, що забезпечує перманентний зв'язок між мовцем і знаком. Тому важливим аспектом неологізмів є аналіз особливостей їх функціонування у дискурсі, де найповніше проявляються їхні параметри, що характеризуються постійним оновленням лексичного вокабуляру. Така його властивість зумовлена тим, що публіцистичний дискурс за своєю суттю є неоднорідним явищем, яке інтегрує ознаки інших типів дискурсу й охоплює всі сфери життя суспільства. Зокрема, важливим джерелом словотворчих елементів є сленг і жаргони. При запозиченні таких елементів в літературній мові відбуваються зміни в їх семантиці. Їх поява визначається потребою в експресивних синонімах літературної лексики.

Термін «словотвір» має два основних значення. В одному значенні він використовується для вираження процесу творення нових слів у мові. Мова знаходиться в стані постійного розвитку, який складається з окремих мовних процесів, в тому числі і процес творення слів. Проте у мові є багато лексичних новоутворень, які являють собою нові формальні різновиди (аббревіатури, усікання) або нові семантичні варіанти вже існуючих у мові лексичних одиниць, тобто йдеться про нові або лише за формою, або лише за значенням лексичні одиниці [4, с. 47-53]. Існує два основних підходи до визначення «поля діяльності» словотвору: 1) зведення словотвору до афіксального способу; 2) включення до юрисдикції словотвору способи вербокреації (афіксація, основоскладання, телескопія), що ґрунтується на формальних трансформаціях та семантичних модифікаціях.

Зауважимо, що конститuantами словотвору слугують одиниці морфемного, лексичного та синтаксичного рівнів мови, що є будівельним матеріалом для формування нових лексичних одиниць. Сюди відносять як твірні основи (якими можуть бути як лексеми, словосполучення, речення), так і словотвірні морфеми (афікси, афіксоїди). Базою для формування нових слів можуть слугувати і синтаксичні одиниці – словосполучення, речення. У результаті «стягнення» синтаксичних конструкцій у єдину лексему, утворюються так звані складні слова синтаксичного типу, або слова-фрази, наприклад: *can-do, day-to-day, easy-to-read, just-in-time, president-to-be, middle-class-people, work-in-progress* (*If you are looking for a new special scent, then «Kenzo Flower Eoue De Parfum» is a must-have. (Cosmopolitan, March, 2017); Within is first month, more than 4000 requests for hitherto confidential or hard-to-access information were made across central government, half of them by journalists (The Economist, February, 12, 2015).*

В якості словотворчих елементів можуть функціонувати і фонemi. Так, наприклад, скорочення слова *electronic* до однієї літери *e* і її використання для створення таких лексичних інновацій як: *e-mail, e-book, e-signature, e-ticket* – дало підстави для твердження про можливість використання конститuantів фонемного рівня у словотворчих актах. Поява нового слова, в цілому, є результатом боротьби двох тенденцій – розвитку мови та її зберігання. Хоча новотвори відіграють вагомий роль у поповненні лексичної системи мови, незважаючи на їхнє периферійне місце у цій системі, вони здебільшого заповнюють існуючі ланки у семантиці мови, що створює передумови для їхнього входження до основного масиву лексичної системи мови.

Таким чином, вкажемо що означає і сам дискурс – це комунікативно-прагматичний зразок мовленнєвої поведінки, що відбувається в певній сфері [1, с. 12]. Його особливістю є вживання фрагментованих лексичних одиниць, які виконують такі ключові функції: ідентифікатори – направлені на ідентифікацію цільового читача, принцип непояснення певних ФЛЮ використовується у виданнях, наближених до фахових, для створення рубрик з метою використання термінів та економії площі; атрактанти–функціонують як стандартні лексеми з емоційним текстуальним навантаженням, спрямовані на атракцію уваги аудиторії; оптимізатори вживаються для спрощення громіздких структур та полегшення сприйняття інформації (US, NATO, FBI) [3, с. 20]. Отже, прикладами публіцистичного стилю можуть виступати тексти різних жанрів, як монологічні, так і діалогічні за формою: журнальні статті, соціально-політичні есе, публічні виступи,

політичні дебати. Характерною рисою публіцистичного дискурсу є постійна лексична креативність. Внаслідок словотвору виникають як неологізми, так і okazіоналізми – слова, які вводяться у висловлення лише за наявності необхідних для його сприйняття умов як лінгвістичного, так і екстралінгвістичного характеру.

У сучасній англійській мові існує велика група словотворчих елементів, створених шляхом афіксалізації лексичних одиниць [6]:

– **abuse** (*sex-abuse, child-abuse, alcohol-abuse, drug-abuse*), *child abuse – the crime of harming a child physically, sexually, or emotionally*, e.g. A dozen «families» camped out on DuPage County government land this week to bring home the message that it takes a community to stop *child-abuse* (*Daily Herald, March 2017*), «Impulsivity is a multifaceted construct that has recently been recognized as a factor contributing to enhanced vulnerability to *drug-abuse* (*Biotech Week November 26*);

– **based** (*clan-based, community-based, China-based, urban-based, England-based*), e.g. *Of these applications, 60 were filed by China-based Taiwanese companies, followed by 28 filed by Taiwanese companies based in Canada and the United States (Wireless News, November 20)*;

Urban-based youth led organizations working to improve the living conditions of their communities in developing countries can now apply for financial assistance. **something** (*twenty-something, forty-something, thirty-something*), *Twenty-something* – people who are in their thirties can be called 'thirtysomethings'; **-wise** (*experience-wise, money-wise, power-wise, trailwise*), e.g. Their teams are at opposite ends of the spectrum *experience-wise (The Hays Daily News, January 19)*. Науковці вважають, що більшість словотворчих елементів, які створено шляхом афіксалізації лексем, є суфіксоїдами. Однак останнім часом в англійській мові з'явилися і префіксоїди – **near**, що має значення «майже, приблизно». Наприклад: *near-absolute, near-dictator, near-elimination, near-joke, near-record, near-siege. But the near-stagnation of Germany, which accounts for nearly one-third of euro-area GDR, lies in the root of most of them (The Economist, August 20, 2015)*.

Зазначимо, що слова та словотворчі елементи складають діалектичну єдність і знаходяться у відносинах взаємозв'язку та взаємозалежності. Словотворчі морфеми входять до складу слів, а лексичні одиниці, в свою чергу, стають будівельним матеріалом для створення нових формантів. Зокрема, процес формування нових дериваційних засобів активно діє у наш час, свідченням чого є існування у сучасній англійській мові великої групи елементів, корелятивних за формою і семантикою лексичним одиницям або їх фрагментам, які

фактично виконують функцію словотворчих формантів. Нові форманти належать до категорії словотворчих елементів перехідного характеру, оскільки вони, хоча і виконують відповідні словотворчі функції, але ще не мають усіх необхідних ознак повновартісних афіксів. Різниця між напівафіксами та афіксами носить формально-семантичний характер: напівафікси являють собою відносно вільні морфеми, які ще не втратили семантичного зв'язку з вільними лексичними корелятами.

Виключно важливу роль при утворенні нових словотворчих елементів відіграє словотворення за аналогією. Так, використання одного з компонентів слова (компонента складного слова або телескопійної одиниці, вільно виділеної зі складу слова морфеми, скороченої форми слова) в якості словотворчого форманта можна вважати типовим явищем в сучасній англійській мові. Джерелами виникнення нових дериваційних засобів слугують, головним чином, іншомовні та внутрішньомовні запозичення, при цьому останні являють собою результат взаємодії різних національних варіантів та різних функціонально-стилістичних підсистем. В останні десятиліття активно діє тенденція до демократизації мови, яка в значній мірі впливає на розвиток специфічних тенденцій у словотворенні та безпосередньо зумовлює розширення сфери діяльності певних способів словотвору, словотвірних можливостей окремих дериваційних елементів, дає можливість більш широкого використання в літературній нормі стилістично-знижених елементів.

Список використаних джерел:

1. Бацевич Ф.С. Текст, дискурс, речевої жанр: соотношение понятий // Вісник Харківського національного університету. № 520: Серія Філологія. – Вип. 33. – Харків, 2001.
2. Видерман М.Е. «К питанню про етимологію англійських термінів» / М.Е. Видерман // Молодий вчений. – 2011. – № 1. – С. 129-133.
3. Гусак І.П. Структура і прагматика фрагментованих лексичних одиниць у сучасній англійській мові (на матеріалі мови мас-медіа): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Львівськ. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів, 2005. – 21 с.
4. Єнікеева С.М. До статусу морфем англійської мови (на матеріалі нових словотворчих елементів) // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки. – 2004. – № 4. – С. 47–53.
5. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 126 с.
6. Longman Dictionary of Contemporary English. – Longman Group Ltd, 1995. New Dictionary of Contemporary Informal English / Ed. by S. Glazunov. – М. : Russky Yazyk Publishers, 2000. – 776 p.
7. Rayevskaya N.M. English Lexicology. – Kiev, 1990.